

Päähaku, kotimaisten kielten ja kirjallisuuksien kandiohjelma: pohjoismaiset kielet (ruotsi toisena kotimaisena kielenä)

Huvudansökan, kandidatprogrammet i finskugriska och nordiska språk och litteraturer: nordiska språk (svenska som andra inhemska språk)

Valintakoe/Urvalsprov 23.5.2019 klo/kl. 14.00–18.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla. Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

Skriv ditt namn och dina personuppgifter med tryckbokstäver. Skriv ditt namn med latinska bokstäver (abcd...), inte till exempel med kyrilliska bokstäver (абвгд...).

Om du inte har en finländsk personbeteckning, skriver du istället din födelsetid.

Skriv dina personuppgifter på alla provpapper.

Sukunimi/Efternamn	
Kaikki etunimet/Förnamn (alla)	
Henkilötunnus/ Personbeteckning	
Sähköpostiosoite/ E-postadress	
Puhelinnumero/Telefon	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kontrollera med hjälp av sidnumren att du har fått alla sidor.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Skriv din namnteckning i fältet nedan för att visa att du har kontrollerat ovan nämnda saker.

Nimikirjoitus/Namnteckning	
----------------------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti *"Haluan, että vastauksiani ei arvostella"*. Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Om du vill att dina provsvar bedöms, lämna det nedanstående fältet tomt.

Om du inte vill att dina provsvar bedöms, skriv följande text i fältet nedan: *"Jag vill inte att mina provsvar bedöms"*. I detta fall får du noll poäng i provet.

Arvostelusta luopuminen / Att avstå från bedömning	
---	--

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–3) lisäksi:
 - kysymys- ja vastausosio (sivut 4–16)
 - erillinen aineisto-osio, jossa on kolme tekstiä
 - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja koekirjallisuuden ja/tai aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.
- Kirjoita vastauksesi pyydetyllä kielellä. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita vastauksesi lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaali niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–100:

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita vain, jos saat
1	0–50 pistettä	vähintään 25 pistettä
2	0–50 pistettä	vähintään 25 pistettä
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Mikäli et saa vaadittavaa vähimmäispistemäärää kokeen jostakin osasta, voidaan kokeesi muiden osien vastaukset jättää arvostelematta.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Muista kirjoittaa koepaperinipun kansilehdelle allekirjoituksesi, sekä nimesi kaikille pyydetyille sivuille. Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat istumapaikaltasi. Palauta kaikki saamasi paperit, myös suttupaperit, vaikket olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Kokeen valvoja merkitsee kokeeseen osallistumisen ja koepapereiden palautuksen osallistujalistaan. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

Läs noggrant igenom alla anvisningar

- Kontrollera att ditt provkompendium utöver titelbladet och anvisningarna (sidorna 1–3) innehåller följande sidor:
 - provfrågor och svarsfält (sidorna 4–16)
 - en separat materialdel med tre texter
 - ett konceptpapper för egna anteckningar
- Svara på frågorna klart och tydligt så som det står i boken och/eller materialet. Var noggrann med att svara på varje fråga utgående från rätt material.
- Skriv dina provsvar på angivet språk. Svar som har skrivits på andra språk bedöms inte.
- Skriv varje svar i frågans svarsfält. Anteckningar som skrivits utanför svarsfältet beaktas inte i bedömningen.
- Skriv dina provsvar med blyertspenna och med tydlig handstil. Otydliga anteckningar bedöms enligt det alternativet som ger minst poäng.
- Du kan planera dina svar och skriva egna anteckningar på konceptpappret. Anteckningarna på konceptpappret beaktas inte i bedömningen. Du har fått ett konceptpappersark. Du kan få mera konceptpapper av övervakaren.
- Placera ditt provmaterial så att deltagare som sitter nära dig inte kan se dina svar och anteckningar.

Poäng

Urvalsprovet poängsätts på skalan 0–100:

Del	Du kan få	Du kan bli antagen endast om du får
1	0–50 poäng	minst 25 poäng
2	0–50 poäng	minst 25 poäng
Totalt	0–100 poäng	minst 50 poäng

Dina provsvar i vissa delar av provet kan förbli outvärderade ifall du inte uppnått lägsta möjliga godkända poängantal i någon av provets delar.

När du vill lämna in ditt prov

Kom ihåg att skriva din namnteckning på provkompendiets titelblad, samt ditt namn på alla sidor där detta begärs. När du går för att lämna in provet, ta med alla dina saker från din plats. Lämna in alla papper, också konceptpappret även om du har lämnat vissa eller alla uppgifter obesvarade. Bevisa din identitet när du lämnar in provpappren. Övervakaren antecknar att du deltagit i provet samt lämnat in provpappren i deltagarlistan. Övervakaren kan ge dig ett separat intyg över att du deltagit i provet om du behöver ett sådant.

Osa 1 (0–50 pistettä)

Tämä osa sisältää tehtäviä, joilla mitataan, millainen kielitaitosi on ja kuinka hyvin hallitset kieliopin. Jotta voit tulla hyväksytyksi, tarvitset ainakin 25 pistettä tästä osasta.

Del 1 (0–50 poäng)

Denna del innehåller uppgifter som mäter hurdana språkkunskaper du har och hur väl du behärskar grammatiken. För att bli godkänd behöver du åtminstone 25 poäng på denna del.

Tehtävä 1.1 (0–10 p.)

Poimi alla olevasta tekstistä sana tai ilmaus, jota kysytään taulukon kohdissa 1–10. Alleviivaa sana tai ilmaus tekstissä ja kirjoita se oikealle riville taulukkoon.

Uppgift 1.1 (0–10 p.)

Hitta i texten nedan ett ord eller ett uttryck som efterfrågas i punkterna 1–10 i tabellen. Strecka under ordet eller uttrycket i texten och skriv in det på rätt rad i tabellen.

Vi har en mycket välutvecklad rådgivningsverksamhet i Finland. Nätet av rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård täcker hela landet. Mödrarrådgivningens tjänster är avsedda för väntande mödrar (blivande mammor) under hela graviditeten och 12 veckor efter barnets födelse. Barnavårdsrådgivningen är avsedd för alla barn under skolåldern. Mödra- och barnavårdsrådgivningarna har i sin tjänst specialiserade hälsovårdare, och rådgivningsbyråerna anordnar familjeförberedelsekurser för blivande föräldrar. På dessa kurser får föräldrarna under sakkunnig ledning lära sig sköta ett nyfött barn och de får information om praktiska detaljer som man måste ta hänsyn till när barnet föds. Dessutom är det viktigt för föräldrarna att sitta tillsammans och njuta av varandras sällskap. Förlossningsförberedelse ingår också i kursprogrammet eftersom många pappor vill vara med och uppleva barnets födelse tillsammans med mamman. Hälsovårdarnas arbetsuppgifter består också av att ge råd angående familjeplanering och preventivmetoder. På rådgivningsbyråerna anordnas också hälsoundersökningar för barn. Vid dessa undersökningar kontrolleras bl.a. barnets fysiska utveckling, barnet vägs och mäts, och likaså kontrolleras hörseln och synen för att man i tid skall kunna förebygga och avhjälpa eventuella sjukdomar. Spädbarnen tas väl om hand på rådgivningsbyråerna. De får i början komma på ett besök närmast för viktkontroll och för att få vaccinerings en gång i månaden. När barnet har fyllt ett år räcker det vanligen med ett besök om året. Men föräldrarna är naturligtvis alltid välkomna att kontakta barnarådgivningen och diskutera alla frågor som berör barnets hälsa.

(Valtionhallinnon kehittämiskeskus: Svenska för offentligt anställda, s. 172–173; texten är bearbetad.)

Taulukko, johon sana tai ilmaus kirjoitetaan oikealle riville (tehtävä 1.1).

Tabellen där ordet eller uttrycket skrivs in på rätt rad (uppgift 1.1).

1 Partisiipin perfekti (perfekt particip)	
2 Partisiipin perfekti (perfekt particip)	
3 Partisiipin preesens (presens particip)	
4 Partisiipin preesens (presens particip)	
5 Alistuskonjunktio (subjunktion):	
6 Persoonapronomini (personligt pronomen):	
7 Resiprookkipronomini (reciprokt pronomen):	
8 Adverbiaali, joka koostuu vain yhdestä sanasta (adverbial bestående av endast ett ord):	
9 S-passiivi (s-passiv)	
10 S-passiivi (s-passiv)	

Pisteitä/Poäng: _____ (enintään 10 pisteestä/av max. 10 poäng)

Tehtävä 1.2 (0–10 p.)

Taivuta tekstissä (tehtävä 1.1) lihavoitunein ja alleiviivauksin merkityt kymmenen verbiä. Kirjoita taivutukset alla olevaan taulukkoon mallin mukaan.

Uppgift 1.2 (0–10 p.)

Böj de tio verb som har markerats med fet stil och understrykning i texten (uppgift 1.1). Skriv in böjningen i tabellen nedan enligt modellen.

	<i>titta</i>	<i>tittar</i>	<i>tittade</i>	<i>tittat</i>
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

Pisteitä/Poäng: _____ (enintään 10 pisteestä/av max. 10 poäng)

Tehtävä 1.3 (0–20 p.)

Täytä jokaiseen aukkoon oikea sana ruotsiksi oikeassa muodossa suomenkielisten vihjeiden avulla. Joihinkin aukkoihin sinun tulee täyttää oikea prepositio.

Uppgift 1.3 (0–20 p.)

Fyll i rätt ord i rätt form i varje lucka på svenska med hjälp av tipsen på finska. I en del av luckorna ska du fylla i rätt preposition.

Oj, nu är det _____ (kiire). Jag borde ha _____ (herätä) klockan sju, men min _____ (herätyskello) ringde inte. Jag har tid för _____ (huolto) på bilen _____ (vartti) i åtta. _____ (jarrut) på bilen har _____ (outo) ljud. Jag tror att jag _____ (ehtiä) i tid ändå. På _____ (autokorjaamo) är det full rulle. Jag _____ (jättää) bilen och går in mot _____ (keskusta). Jag ska äta _____ (aamiainen) med min vän Lisa. Hon har just kommit _____ (koti) från _____ (Itävalta), så vi har mycket att tala _____ (prepositio). Tiden går _____ (nopea) och jag måste iväg och _____ (hakea) bilen. De berättar att det blev dyrare än planerat, räkningen går _____ (prepositio) 300 euro. Nu får jag nog äta billig _____ (hernekeitto) och nudlar _____ (prepositio) ett par veckor.

Pisteitä/Poäng: _____ (enintään 20 pisteestä/av max. 20 poäng)

Tehtävä 1.4 (0–4 p.)

Seuraavat virkkeet eivät ole oikein. 1) Miten korjaisit virheet? 2) Miten selittäisit virheet ruotsin kielen opiskelijalle? Vastauksesi tulee mahtua alla oleville riveille. Voit vastata joko ruotsiksi tai suomeksi.

Uppgift 1.4 (0–4 p.)

Följande meningar är inte korrekta. 1) Hur skulle du rätta felen? 2) Hur skulle du grammatiskt förklara felen för en inlärare av svenska? Dina svar skall rymmas på raderna nedan. Du kan svara på svenska eller finska.

a) Efter en stund han konstaterar att han inte har råd med den nya bilen.

1)

2)

b) Malin blir förtvivlad när hon kan inte besöka sin syster, vilket hon har lovat.

1)

2)

Pisteitä/Poäng: _____ (enintään 4 pisteestä/av max. 4 poäng)

Tehtävä 1.5 (0–6 p.)

Taivuta seuraavat substantiivit taulukkoon malliesimerkin mukaan. Substantiivit ovat: studerande, meddelande, parti, gata, gård, ko

Uppgift 1.5 (0–6 p.)

Böj följande substantiv i tabellen enligt modellen nedan. Substantiven är: studerande, meddelande, parti, gata, gård, ko

	<i>flicka</i>	<i>flickan</i>	<i>flickor</i>	<i>flickorna</i>
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Pisteitä/Poäng: _____ (enintään 6 pisteestä/av max. 6 poäng)

Osa 2 (0–50 pistettä)

Tämä osa sisältää tehtäviä, jotka mittaavat kykyäsi soveltaa tietoa. Jotta voit tulla hyväksytyksi, tarvitset ainakin 25 pistettä tästä osasta.

Del 2 (0–50 poäng)

Denna del innehåller uppgifter som mäter hur väl du kan tillämpa kunskap. För att bli godkänd behöver du åtminstone 25 poäng på denna del.

Tehtävä 2.1 (0–26 p.)

Ennen koetta olet voinut lukea kolme tekstiä. Tekstit ovat:

- A. Johansson, Annika; Melander, Björn; Rawoens, Gudrun; Laureys, Godelieve; Oosterhof, Albert, 2015. Två språk två försvar. *Språktidningen*, nr 5, 2015.
- B. Nilsson, Jenny; Tingsell, Sofia, 2018. Svenskan i kontakt med Amerika. *Språkbruk*, nr 2, 2018.
- C. Hallberg, Anna Victoria, 2018. Rampfeber. *Axess magasin*, nr 9, 2018.

Kopiot teksteistä ovat käytössäsi kokeen aikana, katso liite. Tässä tehtävässä (2.1) sinun tulee ottaa kantaa väittämiin, jotka perustuvat kolmen tekstien A, B ja C sisältöihin.

Lue tekstit. Vastaa kysymyksiin 1–13 kirjoittamalla oikeana pitämäsi vaihtoehdon kirjain (a, b, c tai d) vastauslomakkeeseen sivulla 13. Kirjoita vastauslomakkeeseen oikean vaihtoehdon kirjain. Jokaiseen kysymykseen on vain yksi oikea vastaus. Oikea vastaus perustuu siihen, mitä kolmessa tekstissä nimenomaan sanotaan tai mitä ei sanota. Jokaisesta oikeasta vastauksesta saa 2 pistettä. Väärästä vastauksesta tai puuttuvasta vastauksesta saa 0 pistettä.

Uppgift 2.1 (0–26 p.)

Före provet har du getts möjligheten att läsa tre texter. De tre texterna är:

- A. Johansson, Annika; Melander, Björn; Rawoens, Gudrun; Laureys, Godelieve; Oosterhof, Albert, 2015. Två språk två försvar. *Språktidningen*, nr 5, 2015.
- B. Nilsson, Jenny; Tingsell, Sofia, 2018. Svenskan i kontakt med Amerika. *Språkbruk*, nr 2, 2018.
- C. Hallberg, Anna Victoria, 2018. Rampfeber. *Axess magasin*, nr 9, 2018.

Du har tillgång till kopior av samma texter under provet, se bilagan. I denna uppgift (2.1) ska du ta ställning till ett antal påståenden som bygger på innehållet i de tre texterna A, B och C.

Läs texterna. Svara på frågorna 1–13 genom att skriva en bokstav (a, b, c eller d) i svarsblanketten på sid 13. Skriv i svarsblanketten bokstaven för det svarsalternativ som är rätt. Varje fråga har endast ett rätt svar. Det som är rätt stämmer med vad som uttryckligen sägs – eller inte sägs – i de tre texterna. Varje rätt svar ger 2 poäng. Fel svar eller inget svar ger 0 poäng.

Text A: Två språk två försvar

1. Vad påstås i artikeln?
 - a) I Flandern är nederländskan på väg att försvinna.
 - b) Utländska ord och uttryck borde utrotas ur svenska ordböcker.
 - c) Fler företag borde övergå till att kommunicera på engelska.
 - d) Mellan svenska och nederländska kan paralleller dras i flera avseenden.
2. Vad är uttrycken "fit for fight" och "de afspaak is gecancelled" exempel på?
 - a) Det kan vara svårare än många tror att stava engelska ord på korrekt sätt.
 - b) Inlån av engelska uttryck leder ibland till tidsödande missförstånd.
 - c) Engelska slinker ofta in i form av enkla, vardagliga fraser.
 - d) Det är lätt hänt att engelskan förändrar andra språks grammatiska former.
3. Vad syftar språkvetare oftast på när de använder ordet domänförlust?
 - a) att pluricentriska språk splittras när t.ex. koloniala länder blir självständiga stater.
 - b) att ett språk försvinner eller nästan aldrig förekommer inom vissa viktiga samhällssektorer.
 - c) att vi går miste om värdefull kunskap inom t.ex. teknik och medicin för att vi inte kan engelska.
 - d) att för många ordlån och grammatisk påverkan gör det svårt att veta vad som är riktig engelska.
4. Av dessa fyra påståenden om förhållandet mellan språk och nationsgränser är det ett som inte är sant. Vilket är det?
 - a) I Belgien har tysk-, nederländsk- och franskspråkiga en gemensam stat men är ganska självständiga regionalt.
 - b) I Sverige, Finland och Amerika finns det en förening som försvarar den svenska språkgemenskapen.
 - c) Nederländskan i Surinam, Flandern och Holland får hjälp och stöd av en gemensam organisation.
 - d) Danska, svenska och norska talas i tre självständiga stater men delar en nordisk språkgemenskap.
5. Efter att ha tagit till sig alla fakta i texten, vilken är den enda av dessa uppfattningar man får stöd att tro på?
 - a) Det finns nederländska språkmyndigheter som begränsar att skolämnen ges helt på engelska.
 - b) Finlandssvenska riskerar att utveckla så stora olikheter att det blir ett dotterspråk, som afrikaans.
 - c) I Sverige behövs det språklagar som tillåter att doktorsavhandlingar skrivs på engelska.
 - d) Nederländskan har inte motsvarighet till den gemenskap svenskan har med norskan och danskan.

Text B: Svenskan i kontakt med Amerika

6. Vad blev en direkt följd av den massiva utvandringen till Amerika?
 - a) Emigranternas svenska började bestå av annat än gamla dialektala drag.
 - b) Språkforskare började göra sig romantiska föreställningar om språket där.
 - c) De svenska dialekter som blev kvar började utarmas och försvinna alltmer.
 - d) Det blev med tiden viktigt att resa dit för att hjälpa till med undervisningen i svenska.

7. Åtminstone tre saker hade hänt med svenskan i Amerika, upptäckte man. Vad verkar i stort sett inte ha hänt?
- För nya saker och uppfinningar tog folk till sig engelska ord.
 - Svenska ord brukade allt oftare användas med engelska böjningsändelser.
 - Svenska fraser anpassade sig i betydelse till de engelska som lät lika.
 - Vissa språkljud började uttalas mer på engelskt vis.
8. Vad kan vi se när vi studerar amerikansvenskan i dag?
- hur en språkbytesprocess fungerar.
 - hur V2-regeln uppkom.
 - att religiös förföljelse påverkar språket.
 - att språkkontakt kan förhindras.
9. Vilket påstående är sant?
- I emigrantspråk som amerikansvenskan är det lättare att ordförråd påverkas än ordföljd.
 - Kodväxling uppkom när amerikansvenskarna försökte undvika engelska lånord.
 - På 1930-talet fanns det bara små utdöende rester kvar av svenskan i Amerika.
 - Emigranternas barnbarnsbarn talar en svenska som är mer lik dagens finlands- och sverigesvenska.

Text C: Rampfeber

10. Hallberg klagar över att
- det offentliga samtalet belönar det tvärsäkra.
 - forskare skäms över att de blir nervösa.
 - det ger för lite pengar att ta till orda i press och medier.
 - viktiga debatter inte är öppna för alla medborgare.
11. Hallberg skulle gärna vilja att de som deltar i offentliga debatter försöker
- att fortsätta förstärka jippofieringen.
 - att producera fler simplificerade förklaringar.
 - att anlägga en docerande stil.
 - att säga emot den förhärskande populismen.
12. I resonemanget nämns många egenskaper, som ingår i en bild av två motsatta debattstilar. Här är några par av egenskaper som jämföras, men vilket par passar inte ihop enligt Hallberg?
- Att vara modest är rätt likt att vara introvert.
 - Att kommunicera profilerat är rätt likt att synas och höras.
 - Personlig karisma är rätt likt känslighet och blyghet.
 - Populistiskt är rätt likt lättillgängligt.
13. Det är bara ett av dessa påståenden som Hallberg faktiskt gör. Vilket?
- Den extroverta normen är på tydlig tillbakagång nuförtiden.
 - Vetenskapliga rön borde få möta större motstånd i medierna.
 - Faktaresistens kan bekämpas med mer alternativ forskning.
 - Akademiker kan vara bättre när de får vara introverta.

Tehtävän 2.1 vastauslomake, kysymykset 1–13, tekstit A, B ja C.

Kirjoita oikeana pitämäsi vaihtoehto (a, b, c tai d) alla olevaan vastauslomakkeeseen.

Svarsblankett för uppgift 2.1, frågorna 1–13, texterna A, B och C.

Markera det enligt din mening riktiga svarsalternativet genom att skriva en bokstav (a, b, c eller d) i svarsblanketten nedan.

Kysymyksen numero/ Frågans nummer	Vastauksesi: yksi kirjain/ Ditt svar: en bokstav
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	

Pisteitä/Poäng: _____ (enintään 26 pisteestä/av max. 26 poäng)

Tehtävä 2.2 (0–24 p.)

Tässä tehtävässä käsitellään kielikuvia: metaforia, vertauksia ja idiomeja. Ne ovat sanoja tai pidempiä ilmauksia, joita käytetään kuvaannollisessa merkityksessä.

Metafora on kielikuva, joka perustuu kahden asian osittaiseen samankaltaisuuteen. Metaforista on esimerkiksi puhe *hymyilevästä aamusta* tai *elämästä matkana*.

Vertaus on kielikuva, joka kuvailee jotain asiaa tai ilmiötä vertaamalla sitä johonkin toiseen.

Idiomi on sanaa pidempi mutta lausetta lyhyempi merkitykseltään vakiintunut ilmaus, jonka kokonaismerkitystä ei voi suoraan päätellä sen osien merkitysten perusteella.

Tehtävä: Tehtävässä 2.2 testataan, miten ymmärrät sivulla 15 olevia kuvaannollisia ilmauksia. Vasemmassa sarakkeessa annetaan 12 kuvaannollista ilmausta. Oikeassa sarakkeessa annetaan 20 selitystä. Tehtäväsi on yhdistää jokainen ilmaus oikeaan selitykseen.

Huomioithan, että oikeassa sarakkeessa on useampia selityksiä (20) kuin vasemmassa sarakkeessa on ilmauksia (12). **Jokaisella kuvaannollisella ilmauksella on ainoastaan yksi oikea selitys.** Tämä tarkoittaa sitä, että on kahdeksan selitystä, joita ei voi yhdistää mihinkään kuvaannolliseen ilmaukseen. Yksittäistä kuvaannollista ilmausta ei näin ollen voi yhdistää useampaan merkitykseen.

Kirjoita vastauksesi sivulla 16 olevaan taulukkoon. Ei riitä, että vedät viivoja yhteenkuuluvien parien välille (kuvaannollinen ilmaus – selitys). Vastaukset on kirjoitettava vastaustaulukkoon sivulla 16.

Uppgift 2.2 (0–24 p.)

I denna uppgift behandlas bildspråk: metaforer, liknelser och idiom. De är ord eller längre uttryck som används bildligt.

En **metafor** är ett ord eller en fras som används i överförd, bildlig betydelse, till exempel att någon är *en klippa*.

En **liknelse** är ett språkligt uttryck där någonting liknas vid något, t.ex. att någon är *som en ros*.

Ett **idiom** är en fast fras vars betydelse inte kan utläsas ur dess delar, t.ex. *ugglor i mossen*.

Uppgift: I uppgift 2.2 testas din förståelse av de bildspråkliga uttryck som finns på sidan 15. I kolumnen till vänster ges 12 bildspråkliga uttryck. I kolumnen till höger ges 20 förklaringar. Din uppgift är att koppla ihop varje bildspråkligt uttryck med rätt förklaring.

Observera att det i den högra spalten ges fler förklaringar (20) än det ges bildspråkliga uttryck (12).

Varje bildspråkligt uttryck har endast en korrekt förklaring. Det innebär att det finns åtta förklaringar som inte kan kopplas ihop med något av de bildspråkliga uttrycken. Ett bildspråkligt uttryck kan därmed inte kombineras med flera betydelser.

Fyll i dina svar i tabellen på s. 16. Det är inte tillräckligt att du endast drar streck mellan de par som hör ihop (bildspråkligt uttryck – förklaring), utan svaren måste skrivas in i svarstabellen på sidan 16.

**Kuvaannollinen ilmaus
Bildspråkligt uttryck**

1. Någon är som en ros.
2. Att ha många järn i elden
3. Känna sig nere.
4. Att bli eld och lågor.
5. Att någon är en klippa.
6. Att vara i valet och kvalet.
7. Någon har ögon i nacken.
8. Någon har gröna fingrar.
9. Att gå i taket.
10. Det knallar och går.
11. Att något drar ut på tiden.
12. Att ana ugglor i mossen.

**Selitys
Förklaring**

- A. Allt är som det ska, ganska bra eller som vanligt.
- B. Att någon är ett stöd, någon du kan lita på.
- C. Att göra mycket samtidigt.
- D. Ta längre tid än väntat, dröja.
- E. Njuta av den tid man har.
- F. Att misstänka att något är fel, på tok.
- G. Att ha svårt att välja.
- H. Att vara ledsen och nedstämd.
- I. Att bli upprymd, glad och ivrig.
- J. Att bli arg och upprörd.
- K. Någon har en vass tunga.
- L. Att känna sig lugn.
- M. Någonting brinner ner.
- N. Komplimang till någon man håller kär, någon är vacker.
- O. Att vara rädd och skakig.
- P. Att bevaka och se allt som händer, ofta som ett negativt omdöme.
- Q. Att lyfta från marken.
- R. Någonting eller någon höjer sig över de andra.
- S. Att höra höga ljud.
- T. Att vara duktig på trädgårdsarbete.

Tehtävän 2.2 vastauslomake

Kirjoita alla olevan taulukon oikeaan sarakkeeseen kuvaannollisen ilmauksen oikean selityksen kirjain.

Svarsblankett för uppgift 2.2

Skriv i den högra kolumnen i nedanstående tabell bokstaven för rätt förklaring till det bildliga uttrycket.

Kuvaannollisen ilmauksen numero/ Bildspråkliga uttryckets nummer	Oikean selityksen kirjain/ Bokstaven för rätt förklaring
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	

Pisteitä/Poäng: _____ (enintään/max.: 24 pistettä/poäng)

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2019 / förhandsmaterial för urvalsprovet 2019:

- Hallberg, Anna Victoria, 2018. Rampfeber. Axess magasin, nr 9, 2018. Materialet finns [på nätet](#).
- Johansson, Annika & Melander, Björn & Rawoens, Gudrun & Laureys, Godelieve & Oosterhof, Albert, 2015. Två språk två försvar. *Språktidningen*, nr 5, 2015. Materialet finns [på nätet](#).
- Nilsson, Jenny; Tingsell, Sofia, 2018. Svenskan i kontakt med Amerika. *Språkbruk*, nr 2, 2018. Materialet finns [på nätet](#).

Pohjoismaisten kielten (ruotsi toisena kotimaisena kielenä) valintakokeen mallivastaukset 2019

Modellsvar för urvalsprovet i nordiska språk (svenska som andra inhemska språk)

1.1

1 Partisiipin perfekt (perfekt particip)	välutvecklad, avsedda, avsedd, specialiserade, nyfött, välkomna
2 Partisiipin perfekt (perfekt particip)	-"-
3 Partisiipin preesens (presens particip)	väntande, blivande, angående
4 Partisiipin preesens (presens particip)	-"-
5 Alistuskonjunktio (subjunktion):	som, eftersom, för att [också 'när' godkänns]
6 Persoonapronomini (personligt pronomen):	vi, de
7 Resiprookkipronomini (reciprokt pronomen):	varandras [också 'varandra' godkänns]
8 Adverbiaali, joka koostuu vain yhdestä sanasta (adverbial bestående av endast ett ord):	dessutom, vanligen, naturligtvis, likaså, väl, alltid
9 S-passiivi (s-passiv)	kontrolleras, vägs, mäts, tas, anordnas
10 S-passiivi (s-passiv)	-"-

1 piste per rivi/1 poäng per rad, enintään 10 p./max. 10 poäng.

1.2

	<i>titta</i>	<i>tittar</i>	<i>tittade</i>	<i>tittat</i>
1.	sköta	sköter	skötte	skött
2.	ta	tar	tog	tagit
3.	födás	föds	föddes	fötts
4.	sitta	sitter	satt	suttit
5.	njuta	njuter	njöt	njutit
6.	vara	är	var	varit
7.	bestå	består	bestod	bestått
8.	komma	kommer	kom	kommit
9.	få	får	fick	fått
10.	beröra	berör	berörde	berört

1 piste per rivi/1 poäng per rad, enintään 10 p./max. 10 poäng.

Om det finns ett fel ges 0,5 p, om det finns flera fel blir det 0 p.

1.3

Oj, nu är det **_bråttom/brått_** (kiire). Jag borde ha **_vaknat/vaknat upp_** (herätä) klockan sju, men min **_väckarklocka_** (herätyskello) ringde inte. Jag har tid för **_service/repairation_** (huolto) på bilen **_kvart_** (vartti) i åtta. **_bromsarna_** (jarrut) på bilen har **_konstiga/konstigt/ett konstigt ljud (onormalt, udda, märkligt, främmande)_** (outo) ljud. Jag tror att jag **_hinner_** (ehtiä) i tid ändå. På **_bilverkstaden_** (autokorjaamo) är det full rulle. Jag **_lämnar (lämnade)_** (jättää) bilen och går in mot **_centrum_** (keskusta). Jag ska äta **_frukost/morgonmål_** (aamiainen) med min vän Lisa. Hon har just kommit **_hem_** (koti) från **_Österrike_** (Itävalta), så vi har mycket att tala **_om_** (prepositio). Tiden går **_snabbt/fort_** (nopea) och jag måste iväg och **_hämta_** (hakea) bilen. De berättar att det blev dyrare än planerat, räkningen går **_på_** (prepositio) 300 euro. Nu får jag nog äta billig **_ärtsoppa_** (hernekeitto) och nudlar **_under/i_** (prepositio) ett par veckor.

1 piste per aukko/1 poäng per lucka, enintään 20 p./max. 20 poäng.

1.4

1) Miten korjaisit virheet? 2) Miten selittäisit virheet ruotsin kielen opiskelijalle? Vastauksesi tulee mahtua alla oleville riveille. Voit vastata joko ruotsiksi tai suomeksi.

1) Hur skulle du rätta felen? 2) Hur skulle du grammatiskt förklara felen för en inlärare av svenska? Dina svar skall rymmas på raderna nedan. Du kan svara på svenska eller finska.

a) Efter en stund han konstaterar att han inte har råd med den nya bilen.

1) Efter en stund **konstaterar han konstaterar** att han inte har råd med den nya bilen.

~~Efter en stund~~ Han konstaterar **efter en stund** att han inte har råd med den nya bilen.

2) I huvudsatser ska verbet stå som andra led. Subjektet står först i satsen eller direkt efter det finita verbet. Om satsen inleds med en annan satsdel än subjektet blir ordföljden omvänd. (SPLOTPA, MPSLOTPA)

b) Malin blir förtvivlad när hon kan inte besöka sin syster, vilket hon har lovat.

1) Malin blir förtvivlad när hon **inte kan inte** besöka sin syster, vilket hon har lovat.

2) I bisatser placeras negationer och satsadverbial före det finita verbet. (KONSUKIEPRE)

1 piste per kysymys/1 poäng per fråga, enintään 4 p./max. 4 poäng.

1.5

	<i>flicka</i>	<i>flickan</i>	<i>flickor</i>	<i>flickorna</i>
1.	studerande	studeranden	studerande	studerandena
2.	meddelande	meddelandet	meddelanden	meddelandena
3.	parti	partiet	partier	partierna
4.	gata	gatan	gator	gatorna
5.	gård	gården	gårdar	gårdarna
6.	ko	kon	kor	korna

1 piste per rivi/1 poäng per rad, enintään 6 pistettä/max. 6 poäng.

Om det finns ett fel ges 0,5 p, om det finns flera fel blir det 0 p.

2.1

Kysymyksen numero/ Frågans nummer	Vastauksesi: yksi kirjain/ Ditt svar: en bokstav
1	D
2	C
3	B
4	B
5	D
6	A
7	B
8	A
9	A
10	A
11	D
12	C
13	D

2 pistettä per vaihtoehto/2 poäng per alternativ, enintään 26 p./max. 26 poäng.

Vain yksi oikea vastaus. Yllä olevassa listassa on oikeat vastaukset, muita ei ole hyväksytty. Oikeasta vastauksesta 2 pistettä, väärästä 0 pistettä.

Det finns endast ett rätt svar. Listan ovan anger rätt svar, andra alternativ har inte godkänts. Korrekt svar ger 2 poäng, felaktigt svar 0 poäng.

2.2

Kuvaannollisen ilmauksen numero Bildspråkliga uttryckets nummer	Oikean selityksen kirjain Bokstaven för rätt förklaring
1.	N
2.	C
3.	H
4.	I
5.	B
6.	G
7.	P
8.	T
9.	J
10.	A
11.	D
12.	F

2 pistettä per oikea vaihtoehto/2 poäng per rätt alternativ, enintään 24 p./max. 24 poäng.

Vain yksi oikea vastaus, yksi oikea selitys/vaihtoehto jokaiselle kuvaannolliselle ilmaukselle. Yllä olevassa listassa on oikeat vastaukset, muita ei ole hyväksytty. Oikeasta vastauksesta 2 pistettä, väärästä 0 pistettä.

Det finns endast ett rätt svar, en korrekt förklaring/ett korrekt alternativ, till varje enskilt/enskild bildspråk, metafor, liknelse eller idiom. Listan ovan anger rätt svar, andra alternativ har inte godkänts. Korrekt svar ger 2 poäng, felaktigt svar 0 poäng.